

چکیده:

پایان‌نامه‌ها یکی از بهترین منابع تحقیقاتی بشمار می‌آیند و امروزه در دانشگاه‌های معتبر دنیا طرح‌های جامع و مفصلی در جهت ذخیره و بازیابی این منابع وجود دارد و پایه اکثر تحقیقات بعدی همین پایان‌نامه‌ها می‌باشند. از این رو مهم است پایان‌نامه‌ها را از دو دیدگاه مورد توجه قرار دهیم یکی به عنوان مدرک مفید پژوهشی به اعتبار متن تحقیق و دیگری به مثابه نوعی کتابشناسی تخصصی به اعتبار فهرست مأخذ پایانی.

با استفاده از روش تحقیق پیمایشی تحلیلی این تحقیق بر آن است که با استفاده از تکنیک تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دوره دکتری عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهید بهشتی در فاصله سالهای ۶۸ الی ۱۳۷۲ به استخراج انواع منابعی که در فهرست مأخذ آمده است اقدام و پس از دسته‌بندی معین سازد کدامیک از منابع در تدوین پایان‌نامه‌ها بیشترین کاربرد را داشته و وضعیت پایان‌نامه‌ها از نظر نوع چگونه می‌باشد.

جمعاً ۱۶۰۶ عنوان پایان‌نامه مورد بررسی قرار گرفت که بعلت کثرت مأخذ ۲۰ درصد کل پایان‌نامه‌ها بصورت نمونه‌گیری تصادفی یعنی ۳۲۱ عنوان پایان‌نامه انتخاب و مأخذ آنها مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

از ۳۲۱ عنوان پایان‌نامه مورد بررسی ۱۸۱ عنوان یا ۵۶/۳۸٪ ترجمه و گردآوری، ۶۴ عنوان یا ۲۰٪ ترجمه و تحقیق و ۴۴ عنوان یا ۱۳/۷٪ تحقیق و تنها ۲ عنوان پایان‌نامه تألیف می‌باشند. در بررسی اسنادهای بکار رفته از میان ۵۰۶۰ اسناد بکار رفته ۳۲۷۱ یا ۶۵٪ به مجلات و ۱۷۳۱ یا ۳۴٪ به کتابها استناد شده و میزان استناد به پایان‌نامه‌ها با ۰/۴۴٪ کمترین میزان استناد را به خود اختصاص داده است.

میانگین تعداد اسناد هر پایان‌نامه ۱۵، میانگین استفاده از کتاب فارسی و لاتین ۵ و میانگین استفاده از مجلات فارسی و لاتین برای هر پایان‌نامه ۱۰ می‌باشد.

روند تاریخی منابع فارسی بین سالهای ۷۲-۱۳۴۸ می‌باشد و بیشترین عناوین اسناد شده مربوط به سالهای ۷۱-۱۳۶۶ است.

روند تاریخی کتابهای لاتین بین سالهای ۹۳-۱۹۲۹ می‌باشد که بیشترین اسنادها مربوط به سالهای ۹۲-۱۹۸۰ است.

روند تاریخی مجلات لاتین بین سالهای ۹۳-۱۹۱۱ می‌باشد که بیشترین اسنادها مربوط به سالهای ۹۲-۱۹۸۰ است.